

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

27 avqust 2016-cı il № 66 (2081)

Qiyməti 25 qəpik

Cəbhə bölgəsindən reportaj

Ali Baş Komandan İlham ƏLİYEV:

Aprəl döyüşləri onu da göstərdi ki, Azərbaycanda vətənpərvər gənclik formalaşmış

Mənəvi borc

Adətən ömrün gənclik illərini dağ çaylarına bənzədirlər, çünki gənclər daim qurub-yaratmaq əzmində olurlar. Müasir Azərbaycan gəncliyi vətənpərvərdir, öz xalqının, millətinin taleyini düşünür, müstəqilliyimizin qorunması yolunda mübarizələrdən keçib və yenə də fədakarlıq göstərməyə hazırdır.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev siyasi hakimiyyəti illərində gəncliyə böyük ümid bəsləyərək cəmiyyətin avangard dəstəsi kimi formalaşmasına kömək edirdi. O, qeyd edirdi ki, Azərbaycan xalqına mənsub olan hər bir gənc öz şəxsi borcunu mütləq yerinə yetirməlidir. Ulu öndərin Silahlı Qüvvələrin komandir heyətinə müraciət-lə dediyi, "gərək bizim hərbi hissələr və bu hissələrdə xid-

mət edən zabit, komandir heyəti o qədər yüksək səviyyəli olsun ki, bir altı ay müddətində orduya səfərbər edilən hər bir azərbaycanlı gənci hərbi peşəyə alışdırarsın, onu öyrədə bilsin, gənclər hərbi peşəni sevsinlər və ordudan tərxis olunanda əsgəri xidməti daim böyük məhəbbət hissi ilə xatırlasınlar. Gələcəkdə harada yaşayacaqsansa, harada xidmət edəcəksə, lazım olduqda yenə də səfər-

bər olub orduya gələrək sadəcə adi insan kimi yox, hərbi hazırlıqlı şəxs kimi Azərbaycan torpaqlarını müdafiə etsin, respublikamızın dövlət müstəqilliyini təmin etsin", sözləri gənclərimizin heyat devidersdir.

Dahi rəhbərin ömür yolunu özünə nüsxə bilən gəncliyimiz müasir dövrdə də Azərbaycan dövlətinin, şəxsən Prezidentimiz İlham Əliyevin böyük dəstəyi sayəsində mühüm uğurlara imza atır. Dövlət başçımız aprel döyüşlərinin nəticələrindən danışarkən qeyd etdi ki, bu gün Azərbaycanda gözəl yenişil, vətənpərvər gənclik yetişib. Doğrudan da həmin döyüşlər düşmənlərimizə anladı ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında qəhrəmanlığın sirlərinə yiyələnən gənc-

lərimiz torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda qətiyyətli mübarizəyə hər an hazırdılar. Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun bildirdiyi kimi, bu gün düşmənlə təmas xəttində xidmət edən gənclərin hər biri həm Vətənimizi qorumağa qadir olan mübariz döyüşçü, həm də gələcəyin etibarlı vətəndaşı kimi yetişir.

Böyük bir dağlıq ərazidə düşmənlə sinəsini sipər edən "N" hərbi hissəsinin şəxsi heyəti də əsasən gənclərdən ibarətdir. İstər zabit-komandir heyətinə daxil olan, istərsə də çavuş və əsgərlərdən ibarət gənclər mürəkkəb təbii şəraitdə gecə-gündüz torpaqlarımızın müdafiəsində mətinliklə dayanıblar.

(Ardı 3-cü səhifədə)

Toplarımız hədəfləri məhv etməyə hazırdır

4-cü səhifədə

Vətəni qoruyanların sağlamlığı keşiyində

5-ci səhifədə

Sülh insanlara xoşbəxtlik gətirir

6-cı səhifədə

Düşmən hər an nəzarətdədi

7-ci səhifədə

Müdafiə naziri Moldovanın ölkəmizdəki səfiri ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov avqustun 25-də Moldova Respublikasının ölkəmizdəki səfiri George Leuka ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, görüşdə Azərbaycan ilə Moldova arasında ikitərəfli

münasibətlərin uzun illər ərzində müxtəlif istiqamətlərdə, o cümlədən hərbi, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq və digər sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi vurğulanıb.

Azərbaycan-Moldova əməkdaşlığının, xüsusilə hərbi sahədə yeni istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsinin vacibliyini qeyd edən Müdafiə naziri bunun üçün geniş imkanların olduğunu deyib.

General-polkovnik Zakir Həsənov regiondakı hərbi-si-

yasi vəziyyət barədə danışdıqdan sonra səfirin Azərbaycandakı diplomatik fəaliyyəti dövründə ölkəmiz arasında əlaqələrin inkişafı işinə töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə edərək ona fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Diplomat isə öz növbəsində ölkəmiz arasında hərbi sahədə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi üçün böyük potensialın olduğunu vurğulayıb və əlaqələrin daha da genişləndirilməsi istiqamətində söylədiyi əsirgəməyəcəyini bildirib.

Hərbi Dəniz Qüvvələrində keçirilən təlimlərin döyüş atışlı mərhələsi icra edilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin göstərişinə və təsdiq edilmiş döyüş hazırlığı planına əsasən Hərbi Dəniz Qüvvələrində keçirilən təlimlərin döyüş atışlı növbəti mərhələsi icra edilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, təlimlərə 3000 nəfərədək şəxsi heyət, 30-dan artıq döyüş gəmisi, katerlər, 20-dək döyüş təyyarəsi, helikopterlər və 20-dən çox raket-artilleriya qurğusu cəlb edilib.

Avqustun 24-də, təlimlərin əsas mərhələsində, Müdafiə Nazirliyinin rəhbər heyəti komanda idarəetmə gəmisi dəniz poliqonunda təlim tapşırıqlarını yerinə yetirən qüvvə və vasitələrin manevrlərini və döyüş atışlarını izləyib.

Hərbi Dəniz Qüvvələri, Hərbi Hava Qüvvələri, Raket və Artilleriya Qoşunlarının qüvvə və vasitələri, eləcə də xüsusi təyinatlıların iştirakı ilə keçirilən təlimlərin ilkin mərhələsində HDQ-nin tam döyüşə hazır vəziyyətə gətirilməsi, gəmi qruplarının, hissə və bölmələrin cəmləşmə rayonlarına çıxışı, kompleksləşdirmə və döyüş uzlaşması tədbirləri müvəffəqiyyətlə yerinə yetirilib.

Növbəti mərhələdə Xəzər dənizinin Azərbaycana məxsus hissəsində enerji infrastrukturunun mühafizəsi üzrə əməliyyatların planlaşdırılması və təlimlərdə iştirak edən qüvvələrə döyüş tapşırıqlarının çatdırılması yekunlaşdırılıb.

Təlimlərin yekun mərhələsində terror-diversiya qrupları tərəfindən ələ keçirilmiş ticarət gəmisi və neft ixrac özlünün azad edilməsi, həmçinin Xəzər dənizinin əməliyyat zonasına qeyri-qa-

təlim-döyüş tapşırıqlarını yerinə yetiriblər.

Döyüş atışlarının icrası ilə həyata keçirilən təlimlərin əsas mərhələsində şərti düşmənin hədəfləri məhv edilərək qarşıya qoyulan tapşırıq-

nuni daxil olan şərti düşmənin gəmilərinin məhv edilməsi məqsədilə Hərbi Hava Qüvvələrinin döyüş təyyarələri və helikopterləri, sahilboyu yerləşdirilən Raket və Artilleriya Qoşunlarının qüvvə və vasitələri, o cümlədən xüsusi təyinatlılar qarşılıqlı əlaqədə

lar uğurla icra edilib.

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov təlimlərə cəlb olunan şəxsi heyətin peşəkarlığını, praktiki və mədəni-psixoloji hazırlığının səviyyəsini, həmçinin bölmələrin döyüş qabiliyyətini yüksək qiymətləndirib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

25 avqust 2016-cı il.

Erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 13 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası Noyemberyan rayonunun Berdavan, İcevan rayonunun Vazaşen kəndlərində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Kəmərlı və Balacəfərli kəndlərində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

İşğal altında olan Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli, Aşağı Seyidəhmədli kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqeləri atəşə tutulub.

26 avqust 2016-cı il.

Erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 13 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası İcevan rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə, Berd rayonunun Ayqepar kəndində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

İşğal altında olan Ağdam rayonunun Sarıcalı, Füzuli rayonunun Horadiz, Qorqan, Qaraxanbəyli kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqeləri atəşə tutulub.

Mənəvi borc

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

“Ön xətdə əsgərlərimlə çiyin-çiyinə xidmət etməkdən qürurluyam”

Ön xətdəki bölmələrdən birinə yenəcə komandir təyin edilmiş Ülvi Xələflinin cəmi 21 yaşı var. Ürəyinin istəyi ilə seçdiyi zabit peşəsinə sıx bağlılığı, bu peşəyə olan sevgisi onun ilk günlərdən uğur qazanacağına zəmanət verir. Umumiyyətlə, komandir olmaq üçün əsl hərbiçiyə xas olan xarakterik xüsusiyyətlərə alışmalısan. Taqım komandiri ilə ilk tanışlıqdan onda belə xüsusiyyətlərin cəmləşdiyini hiss edə bilərsiniz. Əgər müsahibim yetərincə möhkəm iradəyə, cəsərə, mətinliyə malik olmasaydı, birdən-birə mürəkəb şəraitdə xidmət etmək ona çətinlik yaradardı.

- Ömrümün yeniyetməlik dövrünə qədəm qoyanda artıq qərara aldım ki, mən zabit ola-

təhsil illərində öyrəndiklərimi burada uğurla sınaqdan çıxaram və zabit peşəsinə olan istəyimin gücü ilə bütün çətinlikləri dəf edəcəm.

Həmişə yazılarımda da qeyd edirəm ki, ordumuzun sıralarında xidmət edən vətənpərvər gənc zabitlərlə tanışlıq mənə də peşəkar komandir heyətinin formalaşmasına inam yaradır. 10-15 il əvvəl tanış olduğum, xidmətindən yazdığım neçə-neçə gənc zabit bu gün ordu quruculuğuna dəyərli töhfələr verir. Onlardan neçəsi ali zabit rütbəsində məsul vəzifə daşıyır. Güclü, hazırlıqlı komandir ordunun döyüş qabiliyyətinin formalaşmasında mühüm rol oynayır, əbəs deyilməyib ki, güclü komandir olan yerdə, hazırlıqlı əsgərlər yetişir. Leytenant Xələfli ilə tanışlıqdan sonra əmin oluram ki, bir zaman o da Silahlı Qüvvələrimizin dəyərli komandirlərindən biri olacaq.

Gənc zabit söhbətində təbiiyyətdə olan əsgərlərdən də danışır, hər birinin vətənpərvər, intizamlı döyüşçü olduğunu bildirir. "Ön xətdə əsgəri vəzifəsinin öhdəsindən bacarıqla gələn gənc zabitlərlə çiyin-çiyinə xidmət etməkdən qürurluyam. Vətənin keşiyində dayanmaq, xalqımızın, millətimizin əmin-amanlığını, torpaqlarımızın toxunulmazlığını qorumaq müqəddəs borcdur. Burada hər kəs belə müqəddəs vəzifəni yerinə yetirməyi Vətən qarşısında özünə mənəvi borc bilir və buna görə də döyüşçülərimizin əhval-ruhiyyəsi yüksəkdir".

nəvi borc bilir və buna görə də döyüşçülərimizin əhval-ruhiyyəsi yüksəkdir".

Əkiz döyüşçülər

Taqım komandiri döyüş növbəsindən qayıtmış təcrübəli əsgər manqa komandiri Amin Əliyevi təqdim edərək bildirdi ki, onun qardaşı da hazırda burada xidmət edir. Aminlə görüşürük, bəstəboy, qürurlu baxışları olan döyüşçüdür. Hərbi xidmətə bir il əvvəl Yardımlı rayonundan çağırılıb. Deyir ki, ailədə əkizdilər, qardaşı Amid də onunla eyni gündə xidmətə gəlib və hazırda bir hərbi bölmənin döyüşçüləri sırasındadırlar.

- İki qardaş bir yerdə xidmət etmək yaxşıdır, amma bu hal məsuliyyətimizi daha da artırır, - deyir döyüş növbəsindən qayıtmış Amin Əliyev bildirir. - Təbii şəraitlə bağlı çətinliyimiz yoxdur, əslində bu yerlər də bizə doğma rayonumuzu xatırladır. Komandirlərimiz hamı kimi, bizim də qayğımıza qalır, vaxtaşırı ailəmizlə əlaqə yaratmağa yardımçı olurlar. Burada komandir bizdən ötrü bir ata, bir böyük qardaşdır, hər kimin xidmətlə, yaxud şəxsi həyatı ilə bağlı problemi olursa, komandirə müraciət edir və qayğımıza qalırlar. Cavidan Əsədov, Ülvi Xələfli kimi tələbkar, qayğıkeş komandirlər olan yerdə xidmət etməyə nə var ki.

Sonra Amidlə də görüş-

rəm, o da qardaşı kimi xidmətindən, komandirlərindən, yüksək məişət şəraitindən, keyfiyyətli qidalanmadan razılıq edir. Nümunəvi xidmət üçün yaradılan yüksək şəraitə görə dövlətimizə, komandanlığa minnətdarlığını bildirir.

Komandir deyir ki, hərbi bölmədə əkiz qardaşların böyük hörməti vardır, çünki hər ikisi intizamlı, məsuliyyətli, vətənpərvər döyüşçüdür. Zabite görə, layiqli ailə tərbiyəsi onları Vətənə dəyərli övlad kimi yetişdirib. "Hər tapşırığın öhdəsindən bacarıqla gəlirlər, belə vətənpərvər oğullar böyütdüklərinə görə valideynlərinə komandanlıq adından təşəkkür məktubu göndərilib".

“Arzum valideynlərimin yanına qalib əsgər kimi qayıtmaqdır”

Döyüş postunda həmsəhbət olduğum əsgərlərdən biri də Füzuli rayon sakini, hələ doğulmamışdan taleyinə diğərlik nəsib olmuş Mirya-

bağlı bir xatirəsinə bölüşür. - Hər kəs bu sualı öz istəyi, bacardığı kimi cavablandırır. Amma əsgərlikdə olduğum ötən 14 ayda bu sualın cavabını dərinləndirib öyrənə bilməmişəm. Ən ucqar nöqtədə yerləşən daşımız, kəsəyimiz Vətəndir, elə sərhəddən başlanılır Vətən, - desəm yanlışdır. Doğulduğum el-oba bu gün düşmən əsirliyindədir, neçə ahıl-ağsaqqal qohumum ata ocağının həsreti ilə köçür dünyadan. Düşmən işğalında olan torpaqlarımızı azad etməyincə, Vətən bizim üçün heç də sərhəddən başlamır. Axı torpaqlarımızın 20 faizi işğaldadır. Mübarizəmiz haqq uğrunda, bu gün silahlanıb müharibəyə başlasaq, bizi heç kim qınamasın. Şəxsin bir əsgər olaraq ən böyük arzusu el-oba həsratlı valideynlərimin yanına qalib döyüşçü kimi qayıtmaqdır.

Deyirlər ki, işıqlı dünyaya göz açan hər kəsin boynunda torpaq haqqı var. Gərək doğulduğun torpağa, yurda bir övlad kimi mənəvi haqqını

cam, - deyir taqım komandiri. - Hərbi peşənin hansı çətinlikləri ola biləcəyini də yaxşı bilirəm, amma adamın daxilində olan istək, maraqlar hər şeyə güc gətirir. Təyinatımı belə dağlıq şəraitdə, kifayət qədər sərt təbiəti olan bölgədə yerləşən hərbi hissəyə alanda həvəslə xidmətə başladım. Qarşıma məqsəd qoymuşam ki, hərbi

qub Məmmədovdur. 14 ayın əsgərinə görə, cəbhə bölgəsində xidmət etmək qürurvericidir, axı Vətəni qoruyursan, hər qarışı müqəddəs olan anayurdun keşiyində dayanırsan.

- Orta məktəbdə oxuyanda ədəbiyyat müəllimimiz sinifdə hamıya bir sual vermişdi: Vətən haradan başlanırsa, - deyir əsgər yeniyetməlik illəri ilə

ödəyə biləsən. Torpaq elə o vaxt müqəddəsleşir ki, qoyunda böyütdüyü insan övladı ona dönük çıxmır, onu qorumağı özünə mənəvi borc bilir...

**Polkovnik-leytenant
Arif PƏNAHOV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
M.MÖHBALİYEVİNDİR**

Hərbi Dəniz Qüvvələrinin təlimləri sona çatıb

Avqustun 22-dən Hərbi Dəniz Qüvvələrində başlanan təlimlər bu gün sona çatıb.

3000 nəfərədək şəxsi heyət, 30-dan artıq döyüş gəmisi, kateqoriyalar, 20-dək döyüş təyyarəsi, helikopterlər və 20-dən çox raket-artilleriya qurğusunun iştirakı ilə baş tutan təlimlər bir neçə mərhələdə həyata keçirilib. Hərbi Dəniz Qüvvələri, Hərbi

Hava Qüvvələri, Raket və Artilneriya Qoşunlarının qüvvə və vasitələri, eləcə də xüsusi təyinatlıların cəlb olunduğu təlimlərdə şəxsi heyət qarşılıqlı əlaqədə təlim-döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirib.

Təlimlərin döyüş atışlı əsas mərhələsində şərti düşmənin hədəfləri məhv edilərək qarşıya qoyulan tapşırıqlar uğurla icra edilib.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Döyüş hazırlığı

Toplarımız hədəfləri məhv etməyə hazırdır

Top komandiri çavuş Sakit Həsənovla görüşdük. Deyir ki, düşmən təxribatının qarşısını almaq üçün top heyəti daim hazır vəziyyətdədir. Döyüşçülərə yalnız "Ataş!" əmri bəs edər ki, düşmənin hədəflərini məhv etsin.

Sakit deyir ki, o, on ilə yaxındır müddətdən artıq xidmətdədir. Top komandiri kimi həmişə fərqlənib. Bacarıqlı çavuş heyəti ilə birgə qarşıda dayanan döyüş tapşırığını yerinə yetirməyə hazırdır. Top

komandiri deyir:

- İlk gündən artilleriyanın sirlərini mükəmməl öyrənməyi qarşıma məqsəd qoymuşam. Peşəkar zabitlərin keçdiyi təlim və məşqlərdə vacib vərdişlər qazanmışam. Hazırda

qazandığım bilikləri tabeliyimdə olan əsgərlərə aşılayıram.

Baş tuşlayıcı Səxavət Fətullayev Bakının Qaradağ rayonundan hərbi xidmətə çağırılıb. O deyir ki, top haqqında müfəssəl bilikləri tələbkar mənqa komandirindən öyrənib. Döyüş atışlı təlimlərdə fəal iştirak edir. Tuşlayıcı kimi hər dəfə hədəfləri dəqiq nişan alır. Əsgər əlavə edir ki, özəli torpaqlarımızın erməni tapdığından azad edilməsi üçün hər an döyüşə hazırdır.

Ortaboy, qarayanız heyət nəfəri Qardaşağa Cəbiyev isə yarım ildir ki, Siyəzən şəhərindən əsgər gəlib. O da artilleriya ixtisasına dərinlən yiyələndiyi üçün yetərincə məlumatlıdır. Silahdaşları kimi Qardaşağa da yağ tapdığı altında olan torpaqlarımızı azad etmək arzusundadır.

Döyüşçülər həm də qəhrman Vətən oğlu İsgəndər Aznaurovun burada xidmət etməyindən qürur duyduqlarını deyirlər. Onlar da İsgəndər kimi düşməne qarşı döyüşərək Vətənimizin ərazi bütövlüyünü bərpa etmək əzmindədirlər.

**Mayor
Bəxtiyar ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Nümunəvi xidmət

"Yeni zəfərlər qazanacağımıza əminəm"

Bu gün Vətən eşqi ilə alışıb yanan döyüşçü nəslə, müasir silah-texnikaya malik olan Silahlı Qüvvələrimiz var. Hər gün xidmətimizdə, məişətimizdə müsbət dəyişikliklər baş verir, bütün bunlar isə bizi daha məsuliyyətli olmağa sövq edir. Müharibələr və nəticələri göstərir ki, təlimdə əziyyət çəkən ordu döyüşdə qalib gələrək öz bəhrəsini görür. Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiq etdiyi döyüş hazırlığı tədbirlərinə əsasən, mütəmadi təlimlərin keçirilməsi buna sübutdur.

Əzamiyyətimiz zamanı tanıdığım gizir Zəfər Hacıyev 2000-ci ildən cəbhə xəttində xidmət edir. Onun sözlərinə görə, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısı nəticəsində möhkəmlənən Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçuları xüsusi hörmət və ehtiram layiqdirlər. Təlimlərin döyüş hazırlığına müsbət təsir etdiyini deyən gizirə görə, qazandığımız təcrübə torpaqla-

rımızın azad edilməsinə zəmin yaradır.

- Bizlər Vətəni qoruyuruq. Gördüyünüz bu zirvələri (əli ilə dağları işarə edir) qarış-qarış gəzmişəm, çox postlarda xidmət etmişəm. Yenə də Vətən keşiyində, düşmənlə üz-üzəyik, - deyər gizir söhbətini bir məşhur əsgər marşının sözləri ilə davam etdirir.

*Vətən məni yetişdirib,
bu ellərə yolladı,
Bu torpağa qurban deyib,
Allaha ismarladı.
Boş oturma, çalış dedi,
xidmət eylə Vətənə,
Südümlə sənə həlal olmaz,
sən baş əysən düşməne.
Bu misralarda deyildiyi kimi, Vətən üçün yaşayırıq, qa-*

nımız da bu torpağa halaldı. Bu yoldan dönsək, düşməne baş əysək, anamız südünü bizə həlal eyləməz. Bizlər mətin, qorxmaz olmalıyıq. Çünki nümunəvi xidmət keçməyimiz üçün hər şərait yaradılıb. Ali Baş Komandanın qalibiyyət bayrağı altında yeni zəfərlər qazanacağımıza əminəm.

Hazırda yeməxana rəisi olduğunu qeyd edən gizir şəxsi heyətin düzgün qidalanması üçün hər şərait etdiyini, hər zaman məsuliyyətli olduğunu bildirir.

- Əsgərlərimizə dolma, plov, küftə, bozbaş və s. milli yeməklər hazırlanır. Bir sözlə, döyüşçülərimiz yüksək kalorili ərzaqla təmin olunurlar, - deyir gizir.

"Bəs, döyüş postları ərzaqla necə təmin olunur?" sualına cavab verən gizir bildirdi ki, ön xətdəki bölmələrə ərzaq konservləşdirilmiş formada çatdırılır.

Hər kəs bilməlidir ki, ordumuzun inkişafı daim dövlətimizin diqqət mərkəzindədir. Əsgərlərimizin yeməklərindən tutmuş, yataq yerlərinə qədər bütün məişət qayğıları yüksək səviyyədə həllini tapıb.

**Baş leytenant
Ceyhun CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan Ordusu"
foto
M.MÖHBALİYEVİNDİR**

Cənubi Qafqazda geosiyasət: Ermənistanın absurd iddiaları və gerçəkliklər

Son zamanlar Rusiya, Azərbaycan, İran və Türkiyə arasında intensiv müzakirələr gedir. Bu ölkələr əməkdaşlığın yeni imkanlarını axtarırlar. Bakıda Rusiya, İran və Azərbaycan rəhbərlərinin, Sankt-Peterburqda isə Türkiyə və Rusiya prezidentlərinin görüşü bu aspektdə ümidverici məqamların mövcudluğunu təsdiqləyib. Erməni mətbuatı bu hadisələrə müəyyən reaksiya verib. Aparılan təhlil göstərir ki, İrəvan qeyri-müəyyənlik içindədir və özünün geosiyasi proseslərdən kənarda qalmasına ağırlı reaksiya verməkdədir. Bunun fonunda ermənilər absurd iddialar irəli sürür və demək olar ki, hər kəsdən narazılıqlarını ifadə edirlər. Məsələ ondan ibarətdir ki, ermənilər müstəqil dövlətçilik fəlsəfəsini hələ mənimsəyə bilməyiblər - onlar köhnə siyasi təsəvvürlərin əsiri olaraq qalırlar.

Özünütcrid: əsassız siyasətin acı bəhrələri

Ermənistan Cənubi Qafqazda cərəyan edən geosiyasi proseslərin kontekstindən kənarda qalmaqdadır. İrəvan nə hadisələrin iştirakçısı ola bilər, nə də onlara təsir etmək imkanlarına malikdir.

Real olaraq isə Cənubi Qafqazda olduqca maraqlı geosiyasi proseslər gedir. Aydın görünür ki, Rusiya, Türkiyə, İran və Azərbaycan yeni əməkdaşlıq formaları axtarırlar, əlaqələri müasir mərhələnin tələblərinə uyğunlaşdırmağa çalışırlar. Bakıda Vladimir Putin, Həsən Ruhani və İlham Əliyevin apardıqları müzakirələrdə regional əhəmiyyətli qərarlar qəbul edilib.

Azərbaycan bu vacib hadisələrin mərkəzində yer alır. Rusiya və İran Bakının iqtisadi, siyasi, təhlükəsizlik, nəqliyyat və enerji sahələrində oynadığı rolu yüksək qiymətləndirirlər. Onlar bu istiqamətlər üzrə Azərbaycanla əməkdaşlıqda maraqlı olduqlarını gizlətmirlər.

Bununla regionda perspektivli əməkdaşlıq formatı öz təsdiqini tapmaqdadır. Burada iqtisadi, enerji, nəqliyyat sferaları ilə yanaşı, təhlükəsizlik aspekti də ciddi surətdə nəzərə alınır. Deməli, söhbət həm də Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətinin dinc yolla həllindən gedir. Təbii ki, Rusiya, İran, Türkiyə və Azərbaycan danışıqlar vasitəsi ilə problemin ədalətli həlli variantı üzərində işləyə bilərlər. Azərbaycan tərəfi başqa heç bir ssenarini qəbul etmir. Çünki ərazi bütövlüyü şərti dəyişilməzdir.

Bunların fonunda Vladimir Putinin Ermənistan prezidentinə Moskvada münasibətinin ATƏT-in Minsk qrupu üzvlərindən bəzələrinin fəallığını artırması ilə həll edilə biləcəyinə işarə verməsi təsadüfi deyil. Erməni ekspertlər bunu Türkiyənin prosesə daha aktiv qatılması siqnalı kimi qiymətlən-

diriblər. Onu vurğulayaq ki, Ankara bir qədər əvvəl Minsk qrupunun iclaslarından birini Türkiyədə keçirməyi təklif etmiş və bu, həmsədrlər tərəfindən razılıqla qarşılanmışdı.

Buna baxmayaraq, erməni tərəfi bu addımı Rusiyanın geri çəkilməsi və Türkiyənin daha çox işə qarışması kimi təqdim etməyə çalışır. Bu informasiyaların fonunda isə Vladimir Putinin "Rusiya və Minsk qrupunun bir sıra dövlətləri Dağlıq Qarabağ münasibətinin tənzimlənməsinin qarantı ola bilərlər" fikrini həyəcanla qarşılayaraq Rusiya prezidentinin "həmsədrlər" sözünü işlətməməsinin onun faktiki olaraq Türkiyəni nəzərdə tutması kimi mənalandırılır.

Yanlış manevrlər və tərəddüdlər: şikayətçi İrəvan çixılmaz dairədə

Lakin maraqlıdır ki, ermənilərin özləri də dediklərinə inanmayıb başqa bir versiyanı irəli sürürlər. Onlar hesab edirlər ki, Dağlıq Qarabağ məsələsi Ermənistanın etirazlarına görə gələn ilin yazına qədər "dondurulub". Bunun başqa səbəbi kimi isə Rusiya, Türkiyə, İran və Azərbaycanın münasibətinə həll etmək üçün lazımı səviyyədə imkanlarının olmaması göstərilir.

Əslində, bu cür məntiqsiz izahların əsas səbəbi Ermənistanın baş verən proseslərdən kənarda qalması və gerçəkliyi təhrif edərək uydurma arqumentləri təhlil etməyə çalışmasıdır. Məhz buna görədir ki, onlar bir tərəfdən Ermənistanın Rusiyadan tam asılı olduğunu etiraf edir, digər tərəfdən də İrəvanın hansısa "güc" nümayiş etdirməsindən dəm vururlar.

Həmin kontekstdə İqor Muradyan yazır: "...Ermənistan Cənubi Qafqazın geosiyasi cəhətdən ən zəif həlqəsi, dövlət olaraq ən çox asılı olanıdır, ancaq dünya güclərinin onunla əlaqə qurması asan deyil, çox mürəkkəbdir". Buna görədir ki, ABŞ real əməkdaşlıq əvəzinə zaman-zaman İrəvana "şikayətlər kitabı"na nəse qeyd etməyi təklif edir. Belə çıxır ki, Ermənistan, ümumiyyətlə, dövlət kimi formalaşmayıb və onunla əməkdaşlıqdan ciddi çərçivədə danışmağın mənası yoxdur.

Beynəlxalq ictimaiyyət, ilk növbədə BMT, ATƏT, Avropa İttifaqı İrəvana ciddi təzyiqlər göstərməlidir. Xüsusilə böyük dövlətlər uzun illərdir apardıqları geosiyasi oyunlara son qoyub, həqiqəti söyləməlidirlər. Bunlar olmasa, Ermənistan adlandırılan qondarma dövlət Cənubi Qafqazın baş ağrısı olaraq qalacaq. Belə bir vəziyyətin isə hamı kimi, supergüclərə də xeyri yoxdur. Anlamayanlara zaman başa salacaq. Onda gec olmayacaq ki?!

**AZƏRTAC-in
materialları əsasında**

Əsgerlərin həm döyüş hazırlığı, həm də mənəvi-psixoloji ruh yüksəkliyi qələbəyə zəmin yaradır. Mənəvi dəyərlərə sədaqətli olan əsgər Vətən sevgisini, düşməne nifrət hissini dərk edərək döyüşə qələbə əzmi ilə başlayır. Onun bir amalı olur: Vətən uğrunda, torpaqların bütövlüyü uğrunda düşmənləri məhv etmək və son damla qanına qədər döyüşmək. Ona görə də ordu quruculuğunda əsgərlərin mənəvi-psixoloji hazırlığının artırılması məsələsinə ciddi diqqət yetirilir.

Bu bölgənin boydan-boya əhatə edən dağların zirvəsinə qalxırıq. Bu yüksəklikləri göz bəbəyi kimi qoruyan dağ vüqarlı Vətən oğullarının görüşünə gedirik. Bir neçə saatdan sonra dağların ən yüksək zirvəsinə çatırıq. 3 min metrden çox olan yüksəklikdəki bölməyə daxil oluruz. Baş leytenant Tahir Eyyubov əsgərlərlə ictimai-siyasi hazırlıq dərsi keçirdi. Baş leytenantla daha yaxından tanış oluruz.

Əslən Quba rayonundan olan Tahir Bakı Slavyan Universitetinin filologiya fakültəsini bitirəndən sonra 2010-cu ildə əsgəri xidmətə çağırılıb. Hərbi xidmətə Ağdam rayonunda başlayıb və burada ehtiyat zabit hazırlığı kurslarında iştirak edib. Kursu müvəffəqiyyətlə başa vuraraq leytenant rütbəsi alıb və cəbhə xəttindəki bölmələrdən birində bölük komandirinin şəxsi heyətlə iş üzrə müavini vəzifəsində xidmətinə başlayıb. "Təhsilimi başa vurduqdan sonra qarşıma bir məqsəd qoydum. Zabit

Örnək

"Döyüş əmri alan kimi düşməni məhv edəcəyik"

olacam, universitetdə yiyələndiyim biliklərimi əsgərlərimizlə bölüşəcəm. Əsgərlərin döyüş ruhunu artırmaq, onlarda Vətənə sevgi, düşməne nifrət hissini formalaşdırmaq, onlara müəyyən mənəvi-əxlaqi keyfiyyətləri aşılamaq üçün bütün biliklərimi səfərbər edəcəm", - deyir baş leytenant. Torpaqlarımızın bütövlüyü və suverenliyi uğrunda canından keçən şəhidlərimizin, həmçinin Milli Qəhrəman Mübariz İbrahimovun

guşəsi qarşısında əsgərlərlə söhbət edən gənc zabit onlara şəhidliyin ən uca mənəviyyət zirvəsi olduğundan həvəslə danışır.

- Günün nizam qaydasına uyğun olaraq keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərslərində əsgərlərə tariximizdən, adət-ənənələrimizdən mütəmadi olaraq söhbətlər təşkil edirəm, - deyə zabit bildirir. - Ümum-millilərdə Heydər Əliyevin rəhbərliyi illərində ordu quruculu-

ğunda həyata keçirilən məqsədyönlü islahatlardan danışırıram. Son illər Ali Baş Komandan İlham Əliyev və Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun cəbhə xəttinə səfərləri, aprel döyüşlərində fədakarlıq göstərmiş hərbi qulluqçuların mükafatlandırılması şəxsi heyətin ruh yüksəkliyini artırır.

Komandirlərini böyük maraqla dinləyən əsgərlərlə söhbətə başlayır, onların bir neçəsinin fikrini öyrənirəm. Əsgər Ruslan Salmanov hərbi xidmətə Şəki rayonundan çağırılıb. Bu bölmədə qardaşı Valera Salmanov ilə birlikdə xidmət edir. Ruslanın həmçinin bir övlad atası olduğunu öyrənirəm.

- Bizim üçün qürurverici haldır ki, iki qardaş çiyin-çiyinə Vətənə xidmət edirik, - deyə Ruslan söhbətində bildirir. - Komandirimin nümünə göstərdiyi qəhrəmanlar kimi bir də döyüş meydanında şücaət göstərmək istərdik. Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda lazım gələrsə canımızdan keçməyə hazırıq. Mən və qardaşımın ən böyük arzusu odur ki, torpaqlarımızı işğaldan azad edək. Və övladlarımızın gülüş səsləri Qarabağın səfəli guşələrindən gəlsin.

Növbəti həmsöhbətim isə hərbi xidmətə Ağdam rayo-

nundan çağırılan əsgər Mirhəbib Həsənlidir. 14 aydan çoxdur ki, xidmət edən əsgər torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canından keçən şəhidlərimizlə fəxr etdiyini, onları özlərinə qəhrəmanlıq nümunəsi bildiyini söyləyir.

- Mən Azərbaycan əsgəri olmağımla fəxr edirəm. Bu adın mənasını yaxşı dərk edir, ordumuza layiqli əsgər olmaq üçün bütün məsuliyyətimlə xidmət edirəm. İctimai-siyasi hazırlıq dərsləri həm Vətənə olan sevgimizi, həm də dünyagörüşümüzü artırır. Düşməndən qorxmuruq və döyüş əmri alan kimi onları məhv edəcəyik.

Manqa komandiri vəzifəsində olan əsgər Məhəmməd Əhmədovla həmsöhbət oluram. O tabeliyində olanlara şəxsi nümunə göstərmək üçün döyüş hazırlığını daim artırır, daha məsuliyyətli xidmət etmək üçün çalışdığını deyir.

- Mən hər gün səhər manqama düzülüşdən əvvəl sıra baxışı keçirirəm. Komandirimin tarixi mövzularda söhbətlər aparması, Milli Qəhrəmanların döyüş yolundan söz açması güvənimizi artırır. Vətənpərvərlik hissləri aşılayır və mənəvi hazırlığımızı yüksək tutur. Baş leytenant Eyyubov bizə tez-tez aprel döyüşlərindən, ordumuzun şanlı qələbələrindən söz açır. Silahdaşlarımızın göstərdiyi şücaətdən söz açaraq xalqın orduya olan dəstəyini diqqətimizə çatdırır.

Mahmud MÖHBALİYEV,
"Azərbaycan Ordusu",
foto müəllifindir

Tibb xidməti

Vətəni qoruyanların sağlamlığı keşiyində

Bu yaxınlarda cəbhə bölgəsində yerləşən hərbi hissənin tibb məntəqəsində qeydlər götürəndə gənc hərbi həkimlərdən biri yaxşı söz işlətdi: Vətəni qoruyanların sağlamlığını qorumaq bizim vəzifəmizdir. Doğrudan belədir, əsas bölmələri düşmənlə təmas xəttində və yüksək dağlıq şəraitində olan hərbi hissənin şəxsi heyətinin sağlamlığı keşiyində bacarıqlı tibb kollektivi dayanıb.

İlk həmsöhbətim tibb məntəqəsinin rəisi tibb xidməti baş leytenantı Ruslan Muradovdur. Gənc hərbi həkim əvvəlcə özünü təqdim etdi. O, 7 yaş olanda erməni hərbi birləşmə-

lərinin işğalı nəticəsində Füzuli rayonundakı ata ocağından didərgin salındıqlarından danışdı. Düşməne qarşı üreyindəki hədsiz nifrətini, istənilən anda döyüşlər başlayarsa, si-

laha sarılıb vuruşacağını, habelə bir həkim olaraq döyüşçülərimizin heyətlərini qoruyacağını qeyd etdi. Ruslanın dedikləri bir neçə müharibə filmi yenidən mənə xatırlatdı. Qızgın döyüşlərdə həkim və feldşerlər çiyinlərində silah və tibbi çantaları ilə cəbhə xəttində olublar və öz vəzifələrini fədakarlıqla yerinə yetiriblər. Bu dəfə də hərbi hissəmizin tibb məntəqəsində ağxalatl xilaskarlarımızla tanış olanda o qanlı-qadalı səhnələr, döyüşçülərlə çiyin-çiyinə səngərləri dolaşan həkim və tibb bacılarını düşündüm.

Bir dəfə hospitallardan birində hərbi həkimdən qeydlər götürəndə o mənə müqəddəs Hippokrat andı ilə Vətənə sədaqət andı olan Hərbi andımızın onlarda ikiqat məsuliyyət doğurduğunu bildirmişdi. Doğrudan hər ikisi önəmlidir, biri peşə andı, o birisi isə əsgəri and.

- 2010-cu ildə Azərbaycan Tibb Universitetinin hərbi tibb fakültəsini müvəffəqiyyətlə bitirərək Silahlı Qüvvələrimizin sıralarında hərbi tibb zabiti olaraq xidmətə başladım, - deyə Ruslan həkim söhbətimdə bildirir. - Cəbhə bölgəsində, həm də mürəkkəb relyefə malik bir şəraitdə xidmətə başlamaq ilk gündən məsuliyyət hissimi artırdı. Artıq çətinliklərim arxada qalıb, koman-

danlıq etimad göstərərək mənə məsul vəzifəyə təyin edib. Göstərilən etimadı doğrultmaq isə ən başlıca məqsədimdir.

Tibb zabitinə görə, müasir dövrdə dövlətimizin yüksək diqqət və qayğısı ilə əhatə olunan Azərbaycan Ordusunda xəstəlik və yaralanmaya görə itkilərin sayı tam azalıb. O, hesab edir ki, buna səbəb hərbi hissələrdə maddi-texniki təminatın və şəxsi heyətin sosial-məişət şəraitinin yaradılmasıdır. "Bu gün ən ucqar döyüş postlarında belə sanitariya-gigiyenik normalara əməl edilir, yəni əsgər vaxtında yuyunur, yaşayış şəraiti və qidalanması yüksək səviyyədədir. Müasir hərbi səhiyyə sisteminin mövcudluğu da hərbi qulluqçuların sağlamlığının etibarlı qorunmasına zəmin yaradıb. Cəbhə xəttinə yaxın ərazilərdə yerləşən səhra hospitalları döyüşçülərə istənilən halda tibbi xidmət göstərməyə malikdir".

İlk gündən cəbhə xəttində olan təcrübəli həkimin sözləri-

nə görə, həyatda ən böyük arzusu doğrulduğunu kəndə qalib kimi qayıtmadır.

Gənc tibb zabitlərindən olan leytenant Urfan Mehdiyev isə hərbi tibb fakültəsinin 2014-cü il məzunudur. Azərbaycanın hərbi səhiyyəsinə kifayət qədər əməyi olmuş təcrübəli cərrah Sabir Mehdiyev onun dost-doğma əmisidir. Elə həkim peşəsinə seçəndə də əmisinin şərefli ömür yolunu özünə örnək bilib.

Tibb xidməti leytenantı Xəyal Bəkirli elə bu ilin məzunlarından. Təcrübəli həmkarları ilə çiyin-çiyinə çalışmaq isə onun tez bir vaxtda səriştə toplanmasına zəmin yaradacaq.

İnanıram ki, səmimi və mehriban tibb kollektivi Vətənimizi qoruyan oğulların sağlamlığı keşiyində bundan sonra da ayıq-sayıq dayanacaqdır.

Polkovnik-leytenant
Arif PƏNAHOV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
M.MÖHBALİYEVİNDİR

Neçə illər öncə bir xarici qadın jurnalistin müharibə haqqında xatirələrini oxumuşdum. Müxbir yazırdı: "Əfqanıstana ezam olunmuşdum. Bir qəsəbədə uçub dağılmış daxmanın qarşısında çomağına söykənib oturmuş qocaya yaxınlaşdım, farsca azca bildiyimdən ordan-burdan danışdım. Soruşdum ki, müharibə sənin üçün nə deməkdir? Cavab verdi ki, sülh zamanı oğullar atalarını dəfn edir, müharibədə isə atalar oğullarını. Cavab məni qane etmədi, elə bu qədərmi? - dedim. Yaşlı adam çuxura düşmüş gözlərini mənə zillədi. Gözlərinin olduğunu o an hiss etdim. - Sənə daha nə lazımdı, - dedi. Müharibənin nə demək olduğunu o an anladım sanki. Çomağa söykənmiş qoca son nəfəs kimiydi, çomaq azca tərpənsəydi, yıxılacaqdı. Burda niyə oturmusan, - soruşdum, - Məndən başqa qətlə yetirilməmiş bir nəvəm, bir də inəyim qalıb. Nəvəmi inəyin dalınca göndərmişəm, tapıb gətirsə, sağıb südünü içəcəyik, dedi.

"Sülh zamanı oğullar atalarını, müharibədə isə atalar oğullarını dəfn edir", ifadəsi müharibənin acı tablosunu məhəmətlə cızır. Aprel savaşında şəhid olmuş Qabil Orucəliyevin anasını xatırladım. Ana ayaq üstə idi və oğlunun tabutuna əl qoyub yolun sonuna qədər çiyində apardı. Kimsə müharibə istəmir, analar isə heç istəmir... Ona görə də azadlıq, bərabərlik, ədalət adlandırdığımız dəyərlərdən ən çox arzu ediləni sülhdür. Maraqlıdır, görəsən bütün gözəllikləri, maddi və mənəvi dəyərləri ilə yaşadığımız dünyanın qədrini lazımi səviyyədə bilirirmi? Bəşər övladı bəzən haqsızlığın, terrorun və müharibələrin günahsız qurbanlarına çevrilir. Bütün bunların qarşısının alınmasında sülhün rolu danılmazdır. Ən kiçik regional münaqişələrdən tutmuş yüzillik müharibələrədək hər hansı qarşıdurmada yalnız sülh qalıb gəlib. Buna görə də sülh bütün vasitələrin fəvqündə dayanan ən güclü amildir. Təbii ki, sülhə nail olmaq təməllərini həqiqətləri düzgün qiymətləndirməsi deməkdir.

Sülh dinclik, əmin-amanlıq, qurub-yaratmaq, hər sahədə inkişaf, bir sözlə, bəşəriyyətin var olması deməkdir. Dünya-

da sülhün carçıları gələcəyimiz olan uşaqlardır. Uşaqlar hər zaman açıq səma altında azad, dinc, əmin-amanlıq şəraitində yaşamaq arzusunda olublar. Sülh rəmzi olan göyərçinlərin uşaqlar tərəfindən sevilməsi də elə buradan irəli gəlir. Lakin hələ də münaqişələr davam etməkdə, torpaqlar qan çanağında boğulmaqda, hər gün dinc insanlar, günahsız körpələr odsaçan silahların qurbanlarına çevrilməkdədir.

Sülh bəşəri rəmzə çevrilərək insanların arzuladığı və can atdığı bütün müsbət keyfiyyətləri özündə birləşdirən fundamental məfhumdur. Ona görə də dünya ölkələrinin yekdil qərarı ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı 1981-ci ildə hər il 21 sentyabr Beynəlxalq Sülh Günü kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul etmişdi. Bu əlamətdar günün əhəmiyyəti zaman keçdikcə, münaqişə ocaqları alovlandıqca daha da artır. Bu günün təsis olunmasıyla heç olmasa, ildə bir gün münaqişə ocaqlarında - silahlar susursa, atəşkəsə əməl edilirsə, deməli dünyanın sülhsevər xalqları sülhün keşiyindədir. 21 sentyabr günü - nəinki xalqlar arasında, həmçinin cəmiyyətdə münasibətlə-

21 sentyabr Beynəlxalq Sülh Günüdür

Sülh insanlara xoşbəxtlik gətirir

rin sağlamlaşmasına nail olmaq üçün yaradılan bir imkan dır.

Beynəlxalq Sülh Günü təsis edildiyi vaxtdan bəri hər il BMT Baş Katibinin dünya xalqlarına müraciəti olur. İnsan Hüquqları haqqında Ümumi Bəyannamənin qəbul edilmişinin 60-cı ildönümü münasibətilə BMT-nin Baş Katibi Pan Gi Munun müraciətində qeyd olunduğu kimi, hələ də dünyada bir çox insanların hüquqları, xüsusilə silahlı münaqişələr zamanı və atəşkəs dövründə pozulmaqda davam edir: "Məhz buna görə də biz çalışmalıyıq ki, bəyannamədə qeyd olunan hüquqlar günümüzdün reallığına çevrilsin". Baş katibin bildirdiyinə görə, BMT dünya xalqlarını səfərbər etmək məqsədilə mesaj kampaniyasına start verir: "Mənim mesajımda deyilir: 21 sentyabr Beynəlxalq Sülh Günü-

dür. Mən ümumdünya liderlərinə və bütün dünya əhalisinə səslənərək, münaqişə, yoxsulluq, və aclığa qarşı hamı üçün insan hüquqlarının təmin olunması istiqamətində qüvvələrin birləşdirilməsinə çağırıram."

Adı çəkilən bəyannamədə qeyd olunur: "Sülh danışıqlarımızın aparıcı qüvvəsidir. O həm də sülhməramlı fəaliyyət və preventiv diplomatiyadan tutmuş insan haqları və inkişafın gücləndirilməsinə qədər dünyanın hər yerində gördüyümüz bütün işləri birləşdirən bir məfhumdur".

Bütün bu qeyd etdiyimiz məsələlərin və məqamların fonunda xalqımızın Beynəlxalq Sülh Günü hətə təzde, hansı əhval-ruhiyyədə qarşılamağı isə təbii ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllindən keçir.

Beynəlxalq vasitəçilərin aparıcıları sülh danışıqlarının səmərə verməməsi regionda təhlükəsizliyin təminatına əngəl törədir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin beynəlxalq tribunallardan hər dəfə bəyan etdiyi kimi, NATO-nun "Sülh Naminə Tərəfdaşlıq" Programına qoşulan respublikamız münaqişənin dinc vasitələrlə, beynəlxalq norma və prinsiplər əsasında, sülh yolu ilə həllinə tərəfdar olduğunu dəfələrlə təsdiqləsə də, təcavüzkar Ermənistan tamamilə bunun əksini göstərməkdədir. 1994-cü ildən münaqişə tərəfləri arasında atəşkəs rejimi elan olunsa da, buna birtərəfli qaydada əməl edilir. Ermənistan nəinki atəşkəsə əməl etmir, üstəlik, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi 4 qətnamənin tələblərini kobud şəkildə pozmaqda davam edir. Əlbəttə, bu, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların sülhün və təhlükəsizliyin bərpası istiqamətində apardıqları siyasətə kölgə salır, onlara inamı azaldır.

Dünyanın bütün sülhsevər xalqları kimi, Azərbaycan xalqı da tarix boyu sülhün, əmin-amanlığın, dinc şəraitdə yaşamağın tərəfdarı olub. Lakin mənfur qonşularımız olan ermənilərin illərdir torpaqlarımıza iddiaları bu sakitliyi pozub. İllər ötsə də böyük Mustafa Kamal paşanın dediyi "Yurdda sülh, cahanda sülh" fikri öz aktuallığını itirmir. Əksinə, getdikcə günümüzün reallığına çevrilir.

Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Bəşər yaranandan müharibələr həmişə olub. Qanlı savaşlarda minlərlə, milyonlarla insan həyatını itirib, şəhərlər, kəndlər yerlə-yeksan olunub. Buna görə də harada bas verməsindən asılı olmaya-raq müharibələr qəbulə-dilməzdir.

Bəzi hesablamalara görə bu günə qədər dünyada irili-xırdalı minlərlə müharibə baş verib. Bunu bəlkə də çoxları bilmir ki, böyük müharibələrin başlanmasına kiçik mübahisələr, bəzən hətta gülməli hadisələr səbəb olub. Bu səbəblərə diqqət yetirəndə görürsən ki, illər uzun müharibə edib qan tökməyə ehtiyac yox imiş. Amma bütün bunlar artıq bas verib və tarixin arxivinə qovuşub.

Əsgərin maraq dünyası

Kiçik səbəblərdən yaranan böyük müharibələr

150 min yaponun məhvinə səbəb olan 250 illik müharibə

Bu müharibənin başlamasına səbəb isə danışıqlar zamanı etiket qaydalarına düzgün əməl olunmaması idi. Səfirlər syoquna hədiyyə gətirərkən lazımi yerdə dayanmayıblar və lazımi anda ayağa qalxmayıblar. Bundan sonra samuraylar və saray nümayəndələri amansız müharibəyə başlayıblar. Bu müharibədə hər iki tərəfdən 150 min yapon həlak olub.

Troya-Yunanistan müharibəsi

Müharibə şahzadə Parisin gözəl Yelenanı qaçıraraq Spartadan Troyaya aparmasına görə başlayıb. Bu düşünül-

məmiş hərəketin nəticəsində yunanlar Troya üzərinə qoşun çəkib və Yelenanı geri istəyiblər. Troya tərəfi isə bundan imtina edib. Nəticədə iki böyük ölkə üz-üzə gəlib, uzun müddət qanlı döyüşlər gedib, minlərlə insan həyatını itirib.

Şaftalıya görə müharibə

Bir zamanlar ingilislər Məhəndə yerli hindularla qonşuluqda sülh şəraitində yaşayırdılar. Yüksək rütbəli memurlardan biri bu cür yaşayışdan bezib hindulardan canlarını qurtarmaq istəyib. Amma qan tökməyə, dava salmağa ortalıqda bir səbəb yox imiş. Məmur çox fikirləşib "səbəb" tapır. Guya, o, bağından shaftalı oğurlayan hindu qızını tutub. Final isə çox faciəli olub. Hinduların hamısı bir-bir öldü-

rüb. Beləliklə, shaftalı hinduların ölümünə gətirib çıxarıb.

"Xroniki" ispan-fransız müharibəsi

Bu müharibələrdən ən azı dörd dəfə olub, mütamadi olaraq qadınlara görə baş verirdi üçün "xroniki" adlandırılırdı. Krallar növbə ilə başqalarının sevgililərini ələ keçirdikləri üçün onların arasında düşmənçilik başlayırdı.

Portuqallara qarşı 4 illik qarşıdurma

4 il boyunca britaniyalılar və ispanlar portuqallara qarşı mübarizə aparıblar. Buna səbəb isə balaca ada olub. Əslində bu ada bir qala ərazisi boyda imiş. Sadəcə olaraq xəritənin miqyası düzgün veril-

məyibmiş. Düz dörd il ərzində səhvən bir qala uğrunda qanlar tökülüb, başlar kəsilib.

İnəyə görə müharibə

Bu müharibə iki Afrika qəbiləsinin məhvə gətirib çıxarıb. 1834-cü ildə başlayan müharibə iki il davam edib. Deyilənə görə qəbilələr arasında müharibə inəyə görə olub. Qəbilə başçıları bir-biri ilə inək üstə mübahisə ediblər. Sonda isə silaha əl atıblar.

Saqqala görə müharibə

Bu, orta əsrlərdə Çində 3 il davam edən və 15 min nəfərin ölümünə səbəb olan müharibə idi. Bu qarşıdurmanın başlanmasına səbəb çinli aristokratın düşünlənməmiş hərəketi olub. O, digər aristokratlarla o qədər mübahisə edib ki, onu saqqalından dartdıqlarının fərqində olmayıb. Saqqal dartmaq isə Çində ən böyük təhqir hesab olunurmuş. Beləliklə bir saqqala görə 3 illik müharibə başlanıb.

Hazırladı:
Vahid MƏHƏRRƏMOV

Ön xətdən reportaj

Düşmən hər an nəzarətdədi

Mövqələrimiz dağların yüksəkliklərində yerləşir. Həm də bura bədnam qonşularımızla sərhəddir. Ermənilər zaman-zaman torpaqlarımıza qənim kəsiliblər. Bu gün də təcavüzkar dövlət, işğalçılıq siyasətini davam etdirir. Xalqımız və dövlətimiz isə heç zaman torpaq itkisi ilə barışmayacaq. Azərbaycan münaqişənin sülh yolu ilə həllinin tərəfdarı olduğunu bəyan etsə də, ölkə başçımızın qeyd etdiyi kimi, müharibə varınatı da qaçılmazdır.

Yayın ən isti günlərini yaşayırıq. Düşmənlə üz-üzə dayanan əli silahlı əsgərlər bunun fərqi varmadan döyüş növbələrində həmişə ayıq-sayıqdırlar. Bu dağlarda zamanında müharibə gedib. Xalqımızın qeyrətli, döyüşən oğulları düşməne bir addım belə irəliləməyə imkan verməyib. İyirmi ildən artıq davam edən atəşkəs dövründə də ermənilər bir neçə yüksəkliyi ələ keçirmək üçün cəhd göstərirlər. Lakin qəhrəman Azərbaycan əsgərlərinin sayıqlığı və yüksək döyüş bacarığı sayəsində düşmən itkilərlə geri çəkilib. Dö-

yüşçülərimizin daim sayıq olduqları postların hamısı strateji əhəmiyyətlidir.

Baş leytenant Tarik Hüseynov deyir ki, hava şəraitinin burada tez-tez dəyişməsinə baxmayaraq sayıqlığımızı bir an belə itirmirik. "Qarşımızdakı düşmən daim nəzarətdədir. Onların bütün hərəkətləri müşahidə edilir və bu barədə yuxarı komandanlığa məlumat verilir".

Üstüörtülü atəş mövqeyinə yaxınlaşırıq. Müşahidəçi əsgərlər İbrahim Abdullayev və Səfər İsmayılov xidmət yerindədirlər. Onlar mazğaldan və atəş sektorlarından qarşıdakı mövqələrə baxırlar.

Tərtər rayonundan olan Səfər deyir ki, bir ildən artıq burada xidmət etdiyi müddətdə dəfələrlə düşmənin təxribata cəhd etdiyinin şahidi olub.

Müşahidəçi əsgər Tərtər rayonunda gözünü açandan atəş səsləri eşidib. Ermənilərin cəbhə bölgəsində törətdiyi təxribatlardan hələ erkən yaşlarında xəbər tutub. Bu səbəbdən də böyüyəndə Vətənin müdafiəçisi olmaq istəyib. Bu gün o, əldə silah düşmənlə üz-üzə xidmət etməkdən qürur duyur. Hər an Ali Baş Komandanın əmri ilə işğalda olan torpaqlarımızı azad etmək üçün döyüşə hazır

olduğunu deyir.

Onun silahdaşı İbrahim Abdullayev də xidmətdə ayıq-sayıqlığı ilə seçilən döyüşçülərdəndir. O deyir ki, xidmətinin ilk günündən hərbi bilikləri mükəmməl öyrənməyi qarşısına məqsəd qoyub.

Baş leytenant T.Hüseynov da söhbətində adı çəkilən döyüşçülərin xidmətindən razılığını bildirdi. O əlavə etdi ki, belə cəsur əsgərlərin sayıqlığı sayəsində düşmən heç vaxt postlarımızı yaxın düşə bilməz.

**Mayor
Bəxtiyar ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Redaksiyanın poçtundan

Əsgər qardaşıma

Hörmətli redaksiya! Bir az götür-qoy etdikdən sonra qərara gəldik ki, ürəyimizdən keçənləri kağıza köçürüb sizə göndərək. Atam beş-altı

il əvvələ qədər Azərbaycan Ordusunun zabiti olub, hərdən bir sizin qəzeti də evə gətirərdi. Məndən böyük iki bacım cəbhə bölgəsində doğulub, çünki atamgil xidməti ilə əlaqədar səkkiz il Füzulidə yaşayıb. Xahiş edirəm ki, özüm və bacılarım adından olan bu məktubu qəzetinizdə dərc edəsiniz.

Biz ailədə üç bacıyıq. Qardaşımız yoxdur. Amma bacılarımın söhbətləşib qərara aldığımız ki, bu ilin

aprelində cəbhədəki döyüşlərdə hünər və şücaət göstərən, Vətənin keşiyində dayanan əsgərlərimizi

özümü zə qardaş seçək.

Əsgər qardaşım, sən yaxşı bilirsən ki, torpaq müqəddəsdir, onun üzərində boy atmışıq və sonunda da ona qovuşacağıq. Sən buna görə də torpağı müqəddəs bilib onun uğrunda son nəfəsinədək vuruşmağı özünə borc bilirsən. Müdrikcəsinə deyilməmiş bir cümlə var. "Torpaq, əgər uğrunda ölənsə, Vətəndir". Bir cümlədəki böyük hikmətə fikir verirsənmi?

Sən yaxşı bilirsən ki, torpağın bir adı da Vətəndir. Vətəndir ona görə ki, sən kimi oğullar, qardaşlar onun uğrunda döyüşməyi, vuruşmağı özlərinə müqəddəs borc bilirirlər. Apreldə neçə igidimiz Vətən yolunda şəhid oldu, ən

yüksək zirvəyə yüksəldi, bir millətin, bir xalqın yadlığında əbədiyyət qazandı. Biz torpaq uğrunda şəhid olan əsgərlərimizin qəhrəmanlıq dastanı ilə torpağın müqəddəsliyini anlayırıq. Əsgər qardaşım, aprel hadisələrində düşməne qətiyyət göstərməklə sübut etdiniz ki, siz bu torpağın, bu Vətənin sədaqətli övladları, əyləməz dayaqlarınızın.

İlk aprel günlərində zəfər yazan əsgər qardaşlarım! İndi sizdən istəyimiz odur ki, yolunuzu gözləyən analara, bacılara qələbə xəbərini də siz çatdırasınız.

**Aytən TEYMUROVA,
Bakı şəhəri, Səbail rayonu, 236 sayılı orta məktəbin şagirdi**

Xəbərlər:

hadisələr, faktlar

Sinqapurun "Sentek Marine" şirkəti ən böyük tonnajlı tanker tipli gəmi alıb

ABŞ-ın "GENMAR" şirkəti mülkiyyətində olan 312 min 638 DWT (Dead Weight Tonaj) xam neft daşıma tutumuna malik "GENMAR VICTORY" adlı ən böyük tonnajlı tanker tipli gəmini (VLCC) 29 milyon dollara Sinqapurun "Sentek Marine" şirkətinə satıb.

Qeyd edək ki, uzunluğu 330 və eni 70 metr olan "GENMAR VICTORY" 2001-ci ildə Koreya Respublikasında "Hyundai" tərsanəsində inşa edilib.

İtaliyada zəlzələ qurbanlarının sayı 247 nəfərə çatıb

İtaliyada 6,2 bal gücündə baş verən zəlzələ nəticəsində ölənlərin sayı 247 nəfərə çatıb.

Avqustun 24-də İtaliyanın mərkəzi vilayətlərində 6,2-5,2 bal gücündə yeraltı təkanlar baş verib. Zəlzələ nəticəsində ən çox Akkumoli və Amatriçe şəhərləri zərər çəkib. Yaralananların sayının 400-ə çatdığı bildirilir. Minlərlə sakin yaşadığı yerləri tərk etməli olub. Xilasedicilər dağıntılar altında sağ qalanların axtarışını davam etdirirlər. Hadisə gecə əhəlinin yatdığı saatlarda baş verdiyi üçün ölənlərin sayının artacağı güman edilir.

Kolumbiyada 52 illik müharibəyə son qoyulub

Kolumbiya İnqilabçı Silahlı Qüvvələri (FARC) ilə hökumət arasında yarım əsrə otuz müharibəyə son qoyulub.

Bununla bağlı 52 illik müharibəni sona çatdıran "tarixi" sülh müqaviləsi Kubada imzalanıb. Müzakirələr nəticəsində qəbul edilən anlaşma sənədi Kolumbiya nümayəndə heyəti adından Humberto de la Calle ilə FARC-in nümayəndəsi İvan Marquez imzalayıblar. Tərəflər verdikləri birgə açıqlamada Kolumbiya hökuməti və FARC arasında yekun, tam və qəti bir razılaşmaya nail olunduğunu bildirdilər.

Britaniyalı alimlər heyat üçün yararlı planet aşkarlayıblar

Londonun kraliça Mariya universitetində Hillem Anqlad-Esküdenin başçılıq etdiyi astronomlar qrupu Proksim Sentavr ulduzu ətrafında heyat üçün münasib şərtlər olduğu planetin dövr etdiyini açıqlayıblar.

Yerdən 4,2 işıq ili uzaqlığında yerləşən həmin planetin səthində temperatur 30-40 dərəcə selsi arasında dəyişir.

Alimlər Yerə bənzər bu planetin 2018-ci ildə orbitə çıxacağı planlaşdırılan Ceyms Uebb adına teleskopun köməyi ilə gələcək tədqiqatlar və müşahidələr üçün əsas hədəf olacağını güman edirlər.

Yakutiya 800 min ABŞ dolları dəyərində almaz tapılıb

Rusiyanın Yakutiya vilayətində Nyunbinskaya borusundan 136,24 karatlıq almaz çıxarılib. Qiymətli daşın uzunluğu 3, eni isə 2,5 santimetrdir.

Ekspertlərin fikrincə bu tapıntı indiyədək çıxarılan almazların içərisindən ən böyüyüdür. İlk məlumata görə, tapılan almaz ən azı 800 min ABŞ dolları dəyərində qiymətləndirilib. Hazırda bu almazın hərəcə çıxarılması planlaşdırılır. Hərəcə zamanı qiymətli daşa ad qoyulacaq və auksionda yığılan pullar keyriyyə işlərinə sərf olunacaq.

**AZƏRTAC-ın
materialları əsasında**

